

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးနဲ့

ရှေ့အလားအလာ”
 ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးနဲ့ ရှေ့အလားအလာ” (နေသွင်ညိုကုံး)

ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်တွေအတွင်းက ရာထူးကနေ အနားယူသွားတဲ့ ရဲချုပ်ဇော်ဝင်းက “မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေမှာ တပ်သားလေးတွေက အစ အရာရှိကြီးတွေအထိ ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းကောင်းတွေ ရှိကြတယ်” လို့ ချီးကျူးပေးမယ့် သာမန်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ သဘောတူဖို့ ခဲယဉ်းပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ လပိုင်းက ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်ဝင်းထဲမှာ လူသိများတဲ့ ရှေ့နေဦးကိုနီ လုပ်ကြံခံရစဉ်က ပြည်သူတွေက အသက်စွန့်ပြီး ဝိုင်းဝန်း မဖမ်းပေးနိုင်ခဲ့ရင် သေနတ်သမားဟာ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက် သွားနိုင်ပါတယ်။ သေနတ်သမားကို အငှားကားသမားတွေက နေရာမှာပဲ အရှင်ဖမ်းတာတောင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ နောက်ကနေ အဓိကကြိုးကိုင်စေခိုင်းခဲ့သူကို အချိန်မီ ဖမ်းဆီးဖို့အတွက် အလျင်မမီခဲ့ပါဘူး။

ဟိုးလေးတကျော်ကျော် ဒီလို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုမျိုးအပြင် အဓိက တရားခံလွတ်မြောက်နေတဲ့ နောက်ထပ် အမှုများစွာ ရန်ကုန်နဲ့ တခြားမြို့ တွေမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်တွေကို ပြန်ကြည့်ရင် ငါးလောင်းပြိုင်၊ သုံးလောင်းပြိုင်၊ လေးလောင်းပြိုင် လူသတ်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး တရားခံတွေကို မဖမ်းနိုင်သေးပါဘူး။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း တရားခံ မမိသေးတဲ့ “အမှုကြီး” ၁၁ မှု၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ၂၀ ကျော် ရှိတယ်လို့ မှတ်တမ်းတွေအရ သိရပါတယ်။

စစ်တပ်လောင်းရိပ်အောက်မှာ

လာမယ့် အောက်တိုဘာ ၁ ရက်နေ့ဆိုရင် ၅၃ နှစ်မြောက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နေ့ကို ကျင်းပမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်မှာ ရဲအဖွဲ့ကို ဗမာရဲ (Burma Police) ပုလိပ်အဖွဲ့လို့ခေါ်ပြီး ၁၉၂၀ လောက်ကစကာ အလုပ်သမားရေးနဲ့ အမျိုးသားရေး အုံကြွမှုတွေကို စစ်တပ်နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး နှိမ်နင်းလေ့ရှိလို့ နာမည်ပျက်ခဲ့ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု ခေါင်းဆောင်တဲ့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ အစိုးရခေတ် ၁၄ နှစ်မှာ ရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ စစ်တပ်ဟာ သီးခြားလွတ်လပ်စွာ တည်ရှိတဲ့ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ၁၉၆၂ စစ်အာဏာသိမ်းချိန်ကစပြီး ရဲအဖွဲ့ဟာ စစ်တပ်လက်အောက်ခံ ဖြစ်သွားပြီး ၁၉၆၄ မှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ အမည်နဲ့ ရပ်တည်ပါတယ်။ ၁၉၈၈ မှာ နောက်တစ်ကြိမ် စစ်တပ်အာဏာ သိမ်းပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့လို့ အမည်ကို ပြောင်းလဲခဲ့ပေမယ့် စစ်တပ်လက်အောက်ခံဘဝကို လုံးလုံး ကျရောက်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။

ဧပြီလကုန်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ရဲချုပ်ဇော်ဝင်းဟာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ တပ်မတော်ကနေ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့တဲ့အခါ ဒုတိယရဲချုပ်အဖြစ် စတင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး အနားမယူခင် နောက်ဆုံး ၅ နှစ်နီးပါးကို ရဲချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ ထိပ်ကနေ အလယ်အလတ်နဲ့ အောက်ခြေအထိ ရာထူးအဆင့်ဆင့်မှာလည်း စစ်တပ်ကနေ ပြောင်းရွှေ့လာသူတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ ရဲတပ်ဖွဲ့ စွမ်းဆောင်ရည် ကျဆင်းရတဲ့ အကြောင်းတွေထဲမှာ အဓိက အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်လို့ ဝေဖန်သူတွေက ဆိုကြပါတယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်ရတဲ့ ရဲလုပ်ငန်းစဉ်ကို စစ်အရာရှိတွေက စစ်မြေပြင် စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းနာတွေနဲ့ ကိုင်တွယ်တာကတကြောင်း၊ စစ်ဘက်က ပြောင်းလာတဲ့

“မိုးကျရွက်ကွယ်” တွေက အပေါ်က စီးထားတာကြောင့် ရဲစစ်စစ်တွေအတွက် တက်လမ်းပိတ်ကာ မျှော်လင့်ချက်မဲ့စေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ကူညီပါရစေ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှာ ရည်မှန်းချက် တာဝန် ၄ ရပ် ရှိပါတယ်။ ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနဲ့ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ၂၀၁၁ ကနေ ၂၀၁၅ အထိ နှစ်စဉ် လူသတ်မှုပေါင်း ၁၃၀၀ ဝန်းကျင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ လတိုင်းမှာ လူသတ်မှု တစ်ရာကျော် ပေါ်ပေါက်နေတဲ့သဘော ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၆ တစ်နှစ်တည်းကို ပြန်ကြည့်ရင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ လူယက်၊ ပြန်ပေးဆွဲမှု၊ လက်နက်ကိုင်ဆောင် အကြမ်းဖက်မှု စတဲ့ အမှုကြီး ၁၀ မျိုးစုစု ပေါင်း ၂၈၃၄ မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ ထက်ဝက်ဟာ လူသတ်မှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်အစိုးရဖွဲ့ ရုံးဝင်းအတွင်း အသေးစားပေါက်ကွဲမှု၊ နေခင်းကြောင်တောင် ငွေလဲကောင်တာ ဓားပြတိုက်မှု၊ အနကြမ်းစီးမှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

အားနည်းတဲ့ရဲတပ်ဖွဲ့

နိုင်ငံတကာ စစ်တမ်းတစ်ခု (WISP) အရ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ ၁၂၇ နိုင်ငံ နှိုင်းယှဉ်ချက်စာရင်းမှာ အမှတ်စဉ် ၁၀၁ မှာ ရှိပါတယ်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု စသဖြင့် စံသတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ ချိန်ထိုးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လာရင် တာဝန်ရှိသူတွေရဲ့ အစဉ်အလာ အကြောင်းပြချက် တစ်ခုက တိုင်းပြည်လူဦးရေနဲ့ ရဲအင်အားအချိုးမမျှမှု ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းအရ ပြည်သူ ၄၀၀ မှာ ရဲတစ်ယောက်နဲ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ ပြည်သူ ၁၁၉၁ ယောက်မှာ ရဲတစ်ယောက်နဲ့နဲ့ တာဝန်ယူနေရတယ်လို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်စိုးက ၂၀၁၆ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့က လွှတ်တော်မှာ ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။ “မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အင်အားဟာ လက်ရှိအခြေအနေမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအင်အားရဲ့ ၄၆ ဒသမ ၉၉ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိတယ်” လို့ ဆိုပါတယ်။

အရပ်သားအစိုးရသစ်လက်ထက်

မေလအတွင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေးနဲ့ ဒုဝန်ကြီး အယ်လ်လော့ရာရာမှာတို့ တွေ့ဆုံစဉ် မြန်မာနိုင်ငံရဲ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု သင်တန်းတွေပေးရေး ကိစ္စကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ မနစ် ဖွန်လက အမှတ် ၁ ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (ရမည်းသင်း) ကို သွားရောက် လေ့လာခဲ့ပြီး “ရဲသင်တန်းကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် မြှင့်တင် ပေးချင်ပါတယ်။ နေချင်းညချင်းဖြစ်နိုင်ဖို့ဆိုတာတော့ မလွယ်ပါဘူး။ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရ လုပ်ပေးရမှာပါ” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

“ရဲသင်တန်းသားတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေ၊ မျှော်လင့်ချက်တွေကို မဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရင် အဖိုးတန်တဲ့ရဲတွေ မွေးထုတ်ပေးတဲ့နေရာမှာ ပြဿနာ ရှိနိုင်တယ်” လို့ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံက ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

အခုအထိ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့တိုင်းနဲ့ပြည်နယ် ၁၂ ခုမှာ ရဲသင်တန်းကျောင်းသစ်တွေ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ပြည်သူ့ပဟိုပြု ရဲလုပ်ငန်းတွေကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့၊ ကိုယ့်တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်အတွင်းမှာ သင်တန်းတက်ပြီး ကိုယ့်ဒေသမှာပဲ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်စေဖို့နဲ့ လိုအပ်နေဆဲ ရဲတပ်ဖွဲ့အင်အား ဖြည့်ဆည်းနိုင်ဖို့အတွက် ရည်ရွယ်တာဖြစ်တယ်လို့ တာဝန်ရှိသူတွေက ပြောပါတယ်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်တွေကို ပြန်ကြည့်ရင် ရခိုင်၊ မိတ္ထီလာနဲ့ ဥက္ကံ ပဋိပက္ခတွေ၊ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်က လူစုလူဝေး သွေးထိုးလှုံ့ဆော်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့က လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ညံ့ဖျင်းတဲ့အတွက် ပဋိပက္ခ ကျယ်ပြန့်လာပြီး ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ အခြေအနေ ရောက်ရတယ်လို့ ဝေဖန်ကြပါတယ်။

ဒီနှစ်တွေ အတွင်းမှာပဲ မောင်တောမှာ ရဲစခန်းတွေ၊ ရဲတပ်သားတွေ၊ အလစ်အငိုက် တိုက်ခိုက်ခံရတာ၊ လက်နက်အလှံခံရတာ၊ တရားခံတွေက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို ဒဏ်ရာရအောင်၊ အသက်သေတဲ့အထိ တိုက်ခိုက်တဲ့ အမှုမျိုးတွေလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့အတွက် ရဲအဖွဲ့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်လာပါတယ်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အရင်အစိုးရ လက်ထက်က စတင် ပြုလုပ်ခဲ့ပေမယ့် မှတ်တမ်းတွေအရ မူခင်းတွေ ကျဆင်းမသွားသေးပါဘူး။ ဥပမာပစ်ခတ်တိုင်း အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေး သင်တန်းတွေပေးနေတဲ့ အချိန်မှာပဲ လက်ပံတောင်း ကြေးနီစီမံကိန်း ဆန္ဒပြသပိတ်စခန်းဖြိုခွင်းမှု၊ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေ ပြင်ဆင်ဖို့ တောင်းဆိုဆန္ဒပြတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ရိုက်နှက် လူစုခွဲတာ၊ အလုပ်သမားသပိတ်တွေကို အင်အားသုံးဖြိုခွင်းတဲ့ ကိစ္စတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၆ အတွင်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကို တိုင်ကြားမှုတွေ အပါအဝင် ရဲစည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုတွေ အရ အရေးယူခဲ့တယ်လို့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ရဲမှူးကြီး ထွန်းမင်းက ဒီဇိုဘီကို ပြောပါတယ်။

အမှုဖြစ်စဉ်တွေကတော့ မမှန်မကန်စစ်ဆေးတာ၊ လာဘ်ငွေ တောင်းတာ၊ လိုင်းကြေးယူတာ၊ အမှုဆင်ဖမ်းတာ၊ အမှုတွေ မဖော်ထုတ်နိုင်တာ၊ တရားခံတွေကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတာ၊ အမှုတွေကို ထိန်ချန်တာ၊ လူမှုရေးဖောက်ပြန်တာ၊ အမှုတွေကျန့်ကြာအောင်စစ်ဆေးတာ၊ အမှုဖြစ်စဉ်နဲ့ ပုဒ်မ မဆီလျော်တာ၊ တရားခံအစားထိုးတာ စသဖြင့် တိုင်ကြားထားတဲ့ အမှုပေါင်း ၁၅၇ မှုရှိပြီး ရဲအရာရှိ ၁၄၉ ဦးနဲ့ အခြားအဆင့် ၅၀ ဦးတို့ကို အရေးယူခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရာထူးကနေ အနားယူသွားတဲ့ ရဲချုပ်ဇော်ဝင်းက “ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ပြီးဆုံးတယ်ဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူး။ ရဲတပ်ဖွဲ့ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အချိန်လည်း လိုတယ်၊ ဘဏ္ဍာငွေလည်း လိုတယ်။ တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ စိတ်အားထက်သန်စွာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုလည်း လိုတယ်” လို့ ပြောကြားပါတယ်။